

Genelge No	: 2009/98
Çıkarıldığı Tarih	: 23.11. 2009
Yürürlük Tarihi	: 07.12. 2009
Konusu	: Fiziki (Hesaben) Teslimatlı “VOB-TLEuro” Vadeli İşlem Sözleşmesi
Yapılan Değişiklikler	: 18.05.2010 tarihli, 2010/112 No’lu genelge ile değiştirilmiştir. 24.06.2010 tarihli, 2010/114 No’lu genelge ile değiştirilmiştir. 27.09.2010 tarihli, 2010/118 No’lu genelge ile değiştirilmiştir. 22.11.2010 tarihli, 2010/122 No’lu genelge ile değiştirilmiştir. 22.02.2011 tarihli, 2011/132 No’lu genelge ile değiştirilmiştir. 25.01.2012 tarihli, 2012/154 No’lu genelge ile değiştirilmiştir.

Asgari unsurları Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası Yönetmeliğinin 35 inci maddesi uyarınca Sermaye Piyasası Kurulunun 28.01.2009 tarih ve 3/103 sayılı kararı ile onaylanan Fiziki (Hesaben) Teslimatlı “VOB-TLEuro” Vadeli İşlem Sözleşmesi hükümleri ve bu Sözleşmeye uygulanacak İşlem Prosedürü aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

VADELİ İŞLEM VE OPSİYON BORSASI

FİZİKİ (HESABEN) TESLİMATLI “VOB-TLEuro” VADELİ İŞLEM SÖZLEŞMESİ

SÖZLEŞME NO: 313

SÖZLEŞME HÜKÜMLERİ ve

İŞLEM PROSEDÜRÜ

İçindekiler

1. SÖZLEŞME HÜKÜMLERİ

- 1.1. KISALTMA VE TANIMLAR
- 1.2. GENEL HÜKÜMLER
- 1.3. FİYAT KOTASYONU, GÜNLÜK FİYAT HAREKET LİMİTLERİ
- 1.4. SÖZLEŞMENİN VADE AYLARI, YENİ VADELERİN AÇILMASI, SON İŞLEM GÜNÜ
- 1.5. GÜNLÜK UZLAŞMA FİYATI VE VADE SONU UZLAŞMA FİYATI
- 1.6. İŞLEM TEMİNATLARI
- 1.7. HESAPLARIN GÜNCELLEŞTİRİLMESİ, TEMİNAT TAMAMLAMA VE TEMERRÜT
- 1.8. SÖZLEŞMENİN VADE SONUNDA YAPILACAK İŞLEMLER
- 1.9. TAKAS MERKEZİ, TAKAS GARANTİSİ VE GARANTİ FONU
- 1.10. BORSA, TAKAS MERKEZİ, ÜYE VE MÜŞTERİLER ARASINDAKİ İLİŞKİ VE SORUMLULUK
- 1.11. OLAĞANÜSTÜ DURUMLAR VE DEĞİŞİKLİKLER
- 1.12. UYGULANACAK HUKUK VE SÖZLEŞMENİN NİTELİĞİ

2. İŞLEM PROSEDÜRÜ

1. Sözleşme Hükümleri

1.1. Kısaltma ve Tanımlar

Bu Sözleşmede ve/veya İşlem Prosedüründe geçen;

Açık Pozisyon	:	Ters işlem ya da fiziki (hesaben) uzlaşma ile kapatılmamış pozisyonları,
Alıcı veya Alıcılar	:	Uzun pozisyon sahiplerini,
Başlangıç Teminatı	:	Sözleşme satın alınırken ya da satılırken Borsa tarafından sözleşme bazında belirlenen ve yatırılması zorunlu olan tutarı,
Baz Fiyat	:	Günlük fiyat hareket limitlerinin hesaplanmasında kullanılan bir önceki günün uzlaşma fiyatını ya da sözleşmenin işleme açıldığı günde Borsa tarafından öngörülen yöntemler kullanılarak belirlenen fiyatı,
Borsa Bülteni	:	Borsa tarafından yayımlanan bülteni,
Borsa Genelgeleri	:	Garanti Fonunun Kuruluş ve İşleyiş Esasları Genelgesi, İşlem Esasları Genelgesi, Takas ve Temerrüt Esasları Genelgesi, Teminatlandırma ve Diğer Risk Yönetimi Esasları Genelgesi, Üyelik Esasları Genelgesi, Üye Sistem Erişimi Esasları Genelgesi ve Borsa tarafından çıkarılacak diğer Genelgeleri,
Borsa Günü	:	Borsanın işlem için açık olduğu iş günlerini,
Borsa veya VOB	:	Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası Anonim Şirketini,
Borsa Yönetmeliği	:	27.03.2004 tarihli ve 25415 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası Yönetmeliğini,
Dayanak Varlık	:	TL/ Euro kurunu,
Fark (Yayılma) Pozisyonu	:	Her bir hesap için, aynı anda, aynı sözleşmenin farklı vadelerinin birinde uzun diğerinde kısa pozisyon alınmasını,
Fark (Yayılma) Teminatı	:	Fark (yayılma) pozisyonu için yatırılması gereken işlem teminatını,
Fiziki Uzlaşma / Teslimat	:	Vade sonunda, son işlem günü seans sonu itibariyle açık olan pozisyonlar için kısa pozisyon sahiplerinin Sözleşmede belirtilen esaslar çerçevesinde dayanak varlığın teslimatını yapmakla, uzun pozisyon sahiplerinin de Sözleşmede belirtilen esaslar çerçevesinde dayanak varlığın teslimatını kabul edip gerekli ödemeleri yapmakla yükümlü olmasını,

Garanti Fonunun Kuruluş ve İşleyiş Esasları Genelgesi Genel Yönetmelik	:	Borsa Garanti Fonunun Kuruluş ve İşleyiş Esasları Genelgesini ve bu Genelgede yapılan değişiklikleri,
Günlük Fiyat Hareket Limitleri	:	23.02.2001 tarihli ve 24327 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsalarının Kuruluş ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmeliği,
Günlük Uzlaşma Fiyatı	:	Yüzesel olarak sözleşme fiyatının gün içerisinde bir önceki günün uzlaşma fiyatına göre en fazla hareket edebileceği oranı,
Günlük Uzlaşma Fiyatı	:	Borsa günü sonunda hesapların güncelleştirilmesinde kullanılmak üzere detayları Borsa Yönetmeliği'nin 80 ve 81 inci maddelerinde ve hesaplama şekli İşlem Prosedüründe belirtilen fiyatı,
İlgili Mevzuat	:	Kanun, SPK'nın Tebliğ ve diğer düzenlemeleri ile Genel Yönetmelik, Borsa Yönetmeliği, Borsa Genelgeleri ve Borsanın diğer düzenlemelerini,
İMKB	:	İstanbul Menkul Kıymetler Borsasını,
İşlem Esasları Genelgesi	:	Borsa İşlem Esasları Genelgesini ve bu Genelgede yapılan değişiklikleri,
İşlem Prosedürü	:	Borsa tarafından İlgili Mevzuat çerçevesinde bu Sözleşmeye uygulanmak üzere belirlenmiş prosedür ve bu prosedürde yapılan değişiklikleri,
İşlem Teminatları	:	Başlangıç, sürdürme, fark (yayıma) ve olağanüstü durum teminatlarını,
Kanun	:	Sermaye Piyasası Kanununu,
Kısa Pozisyon Sahibi	:	Vadeli işlem sözleşmelerine ilişkin işlemlerde, sözleşmenin vade sonunda dayanak varlığı teslim etme yükümlülüğünden kaynaklanan fiziki (hesaben) uzlaşmayı sağlamakla yükümlü tarafı,
Olağanüstü Durum Teminatı	:	Sözleşmenin 1.11 inci maddesinde belirtilen olağanüstü durumlarda Borsa tarafından bulundurulmasına karar verilen ek işlem teminatlarını,
Pozisyon Limiti	:	Teminatlandırma ve Diğer Risk Yönetimi Esasları Genelgesinde belirtilen mutlak pozisyon limiti ve oransal pozisyon limitini,
Satıcı veya Satıcılar	:	Kısa pozisyon sahiplerini,
SPK veya Kurul	:	Sermaye Piyasası Kurulunu,
Son İşlem Günü	:	Sözleşmenin alım satımının yapılabileceği son Borsa gününü,
Sözleşme	:	Fiziki (hesaben) teslimatlı "VOB-TLEuro" vadeli işlem sözleşmesini,
Sözleşmenin Büyüklüğü	:	Bir adet fiziki (hesaben) teslimatlı "VOB-TLEuro" vadeli işlem sözleşmesindeki dayanak varlığın tutarını,

Sözleşmenin Vadesi	:	Sözleşmenin vade sonunu,
Sürdürme Teminatı	:	Piyasadaki günlük fiyat hareketleri karşısında güncelleştirilen teminat tutarlarının ve teminat olarak bulundurulması gereken varlık kompozisyonunun koruması gereken düzeyi,
Takas Merkezi veya Takasbank	:	Takasbank İMKB Takas ve Saklama Bankası Anonim Şirketini,
Takas ve Temerrüt Esasları Genelgesi	:	Borsa Takas ve Temerrüt Esasları Genelgesini ve bu Genelgede yapılan değişiklikleri,
TCMB	:	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasını,
Teminatlandırma ve Diğer Risk Yönetimi Esasları Genelgesi	:	Borsa Teminatlandırma ve Diğer Risk Yönetimi Esasları Genelgesini ve bu Genelgede yapılan değişiklikleri,
Ters İşlem veya Pozisyonun Kapatılması	:	Vadesi aynı olan sözleşmede, uzun pozisyon karşısında kısa pozisyon, kısa pozisyon karşısında uzun pozisyon alınması yoluyla pozisyonun tasfiyesini,
TL	:	Türk Lirasını
Uzlaşma Fiyatı Komitesi	:	Borsa Yönetmeliğinde belirtilen Uzlaşma Fiyatı Komitesini,
Uzun Pozisyon Sahibi	:	Vadeli işlem sözleşmelerine ilişkin işlemlerde, sözleşmenin vade sonunda dayanak varlığı teslim alma yükümlülüğünden kaynaklanan fiziki (hesaben) uzlaşmayı sağlamakla yükümlü tarafı,
Üye	:	Borsa üyesi aracı kuruluşu,
Üyelik Esasları Genelgesi	:	Borsa Üyelik Esasları Genelgesini ve bu Genelgede yapılan değişiklikleri,
Üye Sistem Erişimi Esasları Genelgesi	:	Borsa Üye Sistem Erişimi Esasları Genelgesini ve bu Genelgede yapılan değişiklikleri,
Yönetim Kurulu	:	Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası Anonim Şirketi Yönetim Kurulunu,
Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı	:	Vade sonunda pozisyonların kapatılmasında kullanılan ve hesaplama şekli İşlem Prosedüründe belirtilen fiyatı

ifade eder.

1.2. Genel Hükümler

1.2.1 İşbu Sözleşmede yer alan hükümler, Borsa’da kote edilmiş değişik vadelerdeki tüm fiziki (hesaben) teslimatlı “VOB-TLEuro” sözleşmelerine uygulanır.

1.2.2 Borsada işlem gören fiziki (hesaben) teslimatlı “VOB-TLEuro” sözleşmelerinin Borsaya emir iletilmek suretiyle Borsada alınıp satılması ile sözleşmeyi alanlar/satanlar, ayrıca sözleşme imzalanmasına, bir bildirimde bulunulmasına veya bir basılı evrakın kendilerine teslim edilmesine gerek olmaksızın İlgili Mevzuat çerçevesinde bu sözleşmede yer alan hakların sahibi ve yükümlülüklerin sorumlusu olur ve söz konusu hükümler sözleşmeyi alanları/satanları bağlar.

Sözleşmeye taraf olunmasıyla birlikte, Borsa Yönetmeliği veya Borsa Yönetmeliğine dayanılarak çıkarılan veya daha sonra çıkarılabilecek Borsa Genelgesi, Takas Merkezi düzenlemeleri ile İlgili Mevzuat uyarınca yapılan diğer düzenlemelerde belirlenen teminat, teslimat ve sözleşme ile ilgili diğer tüm iş ve işlemlerin süresi içerisinde yerine getirileceği, sözleşme hükümleri ve bu hükümlerin uygulanması kabul ve taahhüt edilmiş olunur.

Borsa Üyelerinin tabi olduğu özel yükümlülükler saklı kalmak kaydıyla, bu Sözleşme ve İlgili Mevzuat hükümleri Borsa Üyesi olmayan sözleşme tarafları için de aynı şekilde bağlayıcıdır.

1.2.3 Borsada sözleşme alınıp satılması, Borsa işleminde eşleşen iki taraftan birinin uzun pozisyon alırken diğer tarafın kısa pozisyon alması anlamına gelir. Sözleşmelerde uzun pozisyon alınması işlemi alış, kısa pozisyon alınması işlemi ise satış olarak nitelendirilir. Borsada sözleşme alınması veya satılması ile ya yeni bir uzun veya kısa pozisyon sahibi olunur ya da daha önce mevcut olan bir pozisyon kapatılır.

1.2.4 Bir sözleşmede uzun pozisyon sahibi olan tarafın, aynı vadeli sözleşmede kısa pozisyon almasına veya kısa pozisyon sahibi olan tarafın, aynı vadeli sözleşmede uzun pozisyon almasına sebep olacak şekilde Borsada işlem yapması veya bu işlemin aşağıda 1.7 nci maddede belirtildiği şekilde temerrüt nedeniyle Borsa ve/veya Takas Merkezi tarafından

re'sen yapılması durumunda, bu kişinin aynı sözleşmede kısa pozisyon ve uzun pozisyon sahibi olarak sahip olduğu hak ve yükümlülükler aynı kişide birleşmiş olarak kabul edilir ve söz konusu hak ve yükümlülükler karşılıklı olarak netleştirilerek sona erdirilir. Ters işlem olarak adlandırılan bu işlem neticesinde açık pozisyonlar bu tutarda kapatılmış olur. Sözleşmelerin takasında hak ve yükümlülüklerin yerine getirilmesi bakımından Takas Merkezinin alıcı karşısında satıcı, satıcı karşısında alıcı konumda olması ve eşleşen tarafların sözleşmenin takasına ilişkin olarak birbirlerine karşı talep haklarının bulunmaması sebebiyle, sözü edilen eşleştirme ve netleştirme suretiyle hak ve yükümlülüklerin karşılıklı olarak sona erdirilmesi hususunda, Borsa işleminde eşleşen tarafların veya diğer açık pozisyon sahiplerinin ya da hesabında ters işlem yapılan tarafın izni, onayı veya talimatı aranmaz. Söz konusu netleştirme işlemi Borsa veya Takas Merkezi ile üyeler tarafından ilgili hesaplar üzerinde re'sen yapılır.

1.2.5 Borsa işlemi neticesinde oluşan açık pozisyonlardan doğan hak ve yükümlülükler, sözleşmenin ters işlem ile Borsada kapatılması veya vadesinin gelmesiyle sona erer. Pozisyonun kapatılması neticesinde aşağıda 1.7 nci madde çerçevesinde kar ve zarar hesaplanmasından doğan veya fiziki teslimata ilişkin hak ve yükümlülükler saklıdır.

Bunun dışında, sözleşmelerin veya açık pozisyonlardan doğan hak ve yükümlülüklerin Borsa içinde veya dışında başka bir yolla satılması veya devri mümkün değildir.

1.3. Fiyat Kotasyonu, Günlük Fiyat Hareket Limitleri

1.3.1 Fiyatlar 1 Euronun Türk Lirası cinsinden değeri olarak, virgülden sonra dört basamak şeklinde işlem sistemine girilir. Miktar teklifleri bir adet sözleşme ve katları şeklinde girilebilir. Girilebilecek fiyat kotasyonu İşlem Prosedüründe belirtilen minimum fiyat adımına göre ayarlanır.

1.3.2 Günlük fiyat hareket limiti Baz Fiyat üzerinden İşlem Prosedüründe belirtildiği şekilde hesaplanır. Bu yöntemle hesaplanan üst veya alt limitin fiyat adımına tekabül etmemesi halinde üst limit bir üst fiyat adımına, alt limitse bir alt fiyat adımına yuvarlanır.

1.4. Sözleşmenin Vade Ayları, Yeni Vadelerin Açılması, Son İşlem Günü

1.4.1 Sözleşmenin vade ayları İşlem Prosedüründe belirtilmiştir. En yakın vadeli sözleşmenin son işlem gününden sonraki ilk Borsa gününde İşlem Prosedüründe belirtilen esaslar çerçevesinde yeni bir sözleşme işleme açılır.

1.4.2 Son işlem günü, Sözleşmenin alım satımının yapılabileceği, İşlem Prosedüründe belirtilen son Borsa Günüdür. Son işlem günü olarak belirlenen günde Borsanın kapalı olması halinde Borsa tarafından bir başka gün son işlem günü olarak belirlenir.

1.5. Günlük Uzlaşma Fiyatı ve Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı

1.5.1 Belirli bir vade ayına ilişkin olan Günlük Uzlaşma Fiyatı ve Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı, İşlem Prosedüründe yer aldığı şekilde belirlenir ve en yakın fiyat adımına yuvarlanır.

1.5.2 İşlem Prosedüründe belirtilen şekilde hesaplanan Günlük Uzlaşma Fiyatı ve/veya Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı gerek görüldüğü takdirde Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından Borsa Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde değiştirilebilir.

Borsa, İlgili Mevzuat hükümleri uyarınca, Günlük Uzlaşma Fiyatı ve/veya Vade Sonu Uzlaşma Fiyatının belirlenmesindeki yöntemleri değiştirebilir.

1.5.3 Bu şekilde belirlenen Günlük Uzlaşma Fiyatı ve Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı, Borsa tarafından duyurulur. Borsa tarafından duyurulan Günlük Uzlaşma Fiyatı ve Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı herkes için bağlayıcıdır.

1.5.4 Bu şekilde belirlenen Günlük Uzlaşma Fiyatı ve Vade Sonu Uzlaşma Fiyatının finans kuruluşları tarafından kullanılması Borsanın iznine ve lisans ücretine tabidir.

1.6. İşlem Teminatları

- 1.6.1 Borsada alınmak istenen ve alınmış olan açık pozisyonlar için Takas Merkezinde İşlem Teminatı bulundurulması gereklidir. Bulundurulması gereken Başlangıç Teminatı ve Sürdürme Teminatı tutarları İşlem Prosedüründe belirtildiği gibidir. Fark (yayıma) pozisyonu alınması durumunda yatırılması gereken Fark (yayıma) Teminatı tutarı da İşlem Prosedüründe belirtilmektedir.
- 1.6.2 Borsa Yönetmeliğinde belirlenen esaslar çerçevesinde Borsa tarafından başlangıç teminatına ek olarak Olağanüstü Durum Teminatı da talep edilebilir.
- 1.6.3 Teminat olarak kabul edilecek kıymetler, bunların kompozisyonu, nakit olarak bulundurulması zorunlu teminat tutarı, teminatların değerlendirilmesi ve tamamlanmasına ilişkin hususlar İşlem Prosedüründe belirlenmiştir.
- 1.6.4 Yatırılması gerekli Başlangıç Teminatı olmaksızın Borsaya iletilen emirler gerçekleşmez. Pozisyon açılmasından sonra bulundurulması gereken teminat tutarlarında eksiklik bulunması durumunda Sözleşmenin 1.7 nci maddesi hükümleri uygulanır.
- 1.6.5 Bu Sözleşme hükümleri uyarınca tevdi edilmesi gereken İşlem Teminatları, Takas Merkezi tarafından iade edilmesi gerektiğinde aynen değil misli olarak iade edilir. Bu teminatlar, Borsa Yönetmeliği, Borsa Genelgeleri ve Sözleşme hükümlerine göre nakit dışı olanları nakde çevirme ve bunlarla açık pozisyonlardan oluşan zararları karşılama dahil olmak üzere teminatlar üzerindeki tüm tasarruf haklarının, inanca mülkiyet esaslarına göre Takas Merkezine devir ve intikal etmesini ve bu hakların Takas Merkezi tarafından kullanılmasını sağlayacak şekilde Takas Merkezine tevdi edilir. Borsa Üyesi tarafından müşteri adına Takas Merkezine tevdi edilen teminatların, başkaca herhangi bir işleme veya incelemeye gerek olmaksızın bu madde hükmüne uygun olarak tevdi edildiği kabul edilir ve Takas Merkezi, söz konusu varlıklar üzerinde Borsa Yönetmeliği, Borsa Genelgeleri, Takas Merkezi düzenlemeleri ve Sözleşme hükümlerine göre tasarruf edebilir. Müşteri varlıklarının bu madde hükmüne uygun olarak üye tarafından teslim alınmamasından doğan tüm hukuki sorumluluk ilgili üyeye ait olup bu nedenle Takas Merkezine herhangi bir sorumluluk yüklenemez. Bu şekilde Takas Merkezinde bulunan işlem teminatları münhasıran sözleşmelerden kaynaklanan yükümlülüklerin tasfiyesi amacıyla kullanılır, üyenin veya müşterilerin diğer yükümlülükleri nedeniyle kullanılamaz.

1.7. Hesapların Güncelleştirilmesi, Teminat Tamamlama ve Temerrüt

1.7.1 Borsa Gününde seans bitiminden sonra açık pozisyon bulunan hesaplar, Borsa Genelgelerinde belirlenen şekilde Günlük Uzlaşma Fiyatı kullanılarak güncellenir.

Bir sonraki fıkra hükmü saklı kalmak kaydıyla, hesapların güncellenmesinde Günlük Uzlaşma Fiyatının, bir önceki Borsa Gününe ilişkin Günlük Uzlaşma Fiyatından,

- (a) yüksek olması durumunda uzun pozisyon sahipleri (Alıcılar) kar, kısa pozisyon sahipleri (Saticılar) zarar,
- (b) düşük olması durumunda uzun pozisyon sahipleri (Alıcılar) zarar ve kısa pozisyon sahipleri (Saticılar) kar elde eder.

Pozisyonun ilk açıldığı günde kar veya zarar işlem fiyatı ile aynı günkü Günlük Uzlaşma Fiyatı arasındaki fark üzerinden hesaplanır. Pozisyonun kapatıldığı gün ise kar veya zarar işlem fiyatı ile bir önceki Günlük Uzlaşma Fiyatı arasındaki fark üzerinden hesaplanır.

1.7.2 Kar ve zararların hesaplanma şekli, karların hesaplara aktarılma usul ve şartları ile güncelleştirme işlemlerine ilişkin süreler İşlem Prosedüründe belirtilmiştir.

1.7.3 Güncelleştirme işlemlerinde, zarar eden hesapların nakit teminatlarından zarar tutarları kesilir. Zarar tutarlarının kesilmesi neticesinde teminat açığı oluşan hesaplar için teminat tamamlama çağrısı yapılır. Teminat tamamlama çağrısı Takas Merkezi tarafından Takas Üyelerine, Takas Üyeleri tarafından varsa takasını garanti ettikleri takas üyesi olmayan Borsa üyelerine ve müşterilerinin hesapları için kendilerine teminat tamamlama çağrısı yapılan Borsa üyeleri tarafından ilgili müşterilere yapılır. Teminat tamamlama çağrısı yapılma şekli ve zamanı İşlem Prosedüründe yer aldığı gibidir.

Teminat tamamlama ve/veya fiziki (hesaben) teslimat yükümlülüğünün süresi içinde yerine getirilmemesi durumunda temerrüt oluşur. Temerrüt durumunda uygulanacak müeyyideler İşlem Prosedüründe yer aldığı gibidir.

1.8. Sözleşmenin Vade Sonunda Yapılacak İşlemler

1.8.1 Sözleşme fiziki (hesaben) uzlaşmaya tabidir. Fiziki (hesaben) uzlaşmaya ilişkin esaslar “Takas ve Temerrüt Esasları” Genelgesinde yer aldığı gibidir.

1.8.2 Sözleşmenin son işlem günü ve vade sonu İşlem Prosedüründe yer aldığı gibidir.

1.9. Takas Merkezi, Takas Garantisi ve Garanti Fonu

1.9.1 Takas Merkezi, İlgili Mevzuatta öngörülen şekilde, merkezi muhatap olarak sözleşmelerin alıcısına karşı satıcı ve satıcısına karşı alıcı rolünü üstlenir. Takas Merkezinin fiziki teslimatla ilgili üstlendiği merkezi muhatap rolü üye bazında netleştirilen hak ve yükümlülükler ile sınırlıdır. Temerrüt durumunda, takas yükümlülüğünün yerine getirilmesi için, Sözleşmenin 1.6 ncı maddesinde belirtilen işlem teminatları ve Garanti Fonu kullanılır. Takas Merkezi, takasın gerçekleşmesinden kendi kaynakları ile sorumlu değildir.

1.9.2 1.9.1 hükmü saklı kalmak kaydıyla Takas Merkezinin sorumluluğu, sözleşmelerin takası sırasında taraflardan her biri için karşı tarafın yerini almasından kaynaklanan tutar kadardır. Takas Merkezi garantisi, sadece Takas Merkezinde açılan hesaplar ve bu hesaplarda izlenen sözleşmelerle sınırlıdır.

1.9.3 Garanti Fonu kullanım esasları, ödemelerin şekli ve öncelikleri ile Garanti Fonu kaynakları katkı payları Garanti Fonunun Kuruluş ve İşleyiş Esasları Genelgesinde düzenlendiği gibidir.

1.10. Borsa, Takas Merkezi, Üye ve Müşteriler Arasındaki İlişki ve Sorumluluk

1.10.1 Bu Sözleşme, İşlem Prosedürü ve İlgili Mevzuat çerçevesinde yapılacak tüm iş ve işlemlerde, işlemlerin üyelerin müşterilerine ait olup olmadığına bakılmaksızın Borsa ve Takas Merkezi tarafından sadece ilgili üye muhatap alınır. Bu şekilde üyelerin müşterilerine ait iş ve işlemlerde (Müşteri İşlemleri) ilgili üyenin, müşterileri adına teminat tamamlama çağrısı dahil olmak üzere her türlü bildirim alma ve her türlü işlemi

gerçekleştirme hususlarında tam yetkili olduğu kabul edilir. Bu çerçevede Borsa ve/veya Takas Merkezinin Müşteri İşlemleri için ilgili üyeye yapacağı teminat tamamlama çağrısına rağmen bu hesaplara ilişkin yükümlülüğün zamanında yerine getirilmemesi durumunda, müşterilere herhangi bir bildirim yapılmasına gerek olmaksızın, müşteri hesapları üzerinde temerrüdün sona erdirilmesi amacıyla pozisyonların re'sen kapatılması, nakit dışı teminatların nakde çevrilmesi dahil olmak üzere her türlü tasarrufta bulunmaya tam yetkili olduğu kabul edilir. Borsa üyesi veya müşteri, diğer tarafın kendisine karşı olan yükümlülükleri tam olarak yerine getirmedigine dayanarak, Borsa ve/veya Takas Merkezinden herhangi bir zarar ve ziyan talebinde bulunamayacağı gibi kendi hesabında yapılan işlemlerin geçersizliğini ileri süremez. Bu bakımdan, ancak bununla sınırlı olmamak üzere, Borsa ve Takas Merkezi tarafından ilgili üyeye teminat tamamlama çağrısı yapılmış ya da fiziki (hesaben) teslimat yükümlülüğü doğmuş, ancak süresi içinde teminatın tamamlanmamış ya da fiziki (hesaben) teslimat yükümlülüğünün yerine getirilmemiş olması nedeniyle hesabındaki açık pozisyonları re'sen kapatılmış, teminatları nakde çevrilmiş müşteri, teminat tamamlama ya da fiziki (hesaben) teslimat çağrısının kendisine ilgili üye tarafından yapılmadığını, yapılmış olsaydı teminatın kendisi tarafından tamamlanabileceği ya da fiziki (hesaben) teslimat yükümlülüğünün yerine getirilebileceği gerekçesi ile Borsa ve/veya Takas Merkezinden herhangi bir talepte bulunamaz. Müşteri ve ilgili üyenin birbirlerine karşı yasal başvuru hakları saklıdır.

1.11. Olağanüstü Durumlar ve Değişiklikler

1.11.1 Borsada işlemlerin dürüst ve düzenli şekilde gerçekleşmesini engelleyen veya gelişimini tamamlaması durumunda işlemlerin dürüst ve düzenli bir şekilde gerçekleşmesini engelleyebileceği makul bir şekilde tahmin edilebilen tüm işlem ve gelişmeler ile beklenmedik diğer olaylar olağanüstü durum olarak kabul edilir. Olağanüstü durumun varlığı Borsa tarafından belirlenir.

1.11.2 Olağanüstü durumların ortaya çıkması durumunda, Borsada işlemlerin dürüst ve düzenli yapılmasını sağlamak amacıyla, Borsa tarafından olağanüstü durumun niteliğine göre aşağıdaki tedbirlerden uygun görülenlerden biri veya birkaçı birlikte alınabilir:

(a) Müşteri ve/veya üyelere özgü yeni pozisyon limitlerini belirlemek,

- (b) Üyelerin mali yükümlülükleriyle ilgili şartları artırmak,
- (c) İşlemlerin sadece mevcut pozisyonların kapatılmasına yönelik olarak yapılmasını istemek,
- (d) İlave teminat istemek,
- (e) Sözleşmelerin vade tarihini uzatmak veya kısaltmak,
- (f) Teslim tarihi ve/veya teslim şartlarını değiştirmek,
- (g) Fiyat limitlerini değiştirmek,
- (h) Açık pozisyonların kapatılmasını veya ilgili teminatlar dahil olmak üzere açık pozisyonların başka bir üyeye transferini istemek ve sözleşmenin uzlaşma fiyatını belirlemek,
- (i) Sözleşme işlem saatlerini uzatmak, kısaltmak veya değiştirmek, seansın açılış ve kapanış saatlerini değiştirmek, işlemleri durdurmak veya kısıtlamak,
- (j) Olağanüstü durumun vukuu bulunduğu ana kadar yapılmış veya bu andan sonra yapılacak sözleşmelerde geçerli olmak üzere ödenecek paranın miktarını veya alınacak dayanak varlığın kalitesini değiştirmek,
- (k) Teslimatı geciktirmek,
- (l) Teslim edilecek varlığın kısıtlı olması durumunda, teslimin gecikmeli olarak yapılmasına veya Yönetim Kurulunun belirlediği bir fiyattan nakdi ifanın yapılmasına karar vermek.

1.11.3 Savaş, büyük çaplı terör, önemli bir doğal afet, dayanak varlıkla ilgili olarak devletin piyasaya müdahalesi gibi nedenlerle Borsada işlem gören sözleşmelerin dayanak varlıklarının spot piyasa fiyatında olağanüstü değişim olduğunda, Borsa ilgili varlığa dayalı olan veya bu varlıkla ilgili diğer varlıklara dayalı olan sözleşmelerdeki tüm açık

pozisyonların veya açık pozisyonların belirli bir kısmının, söz konusu olağanüstü durumun ortaya çıkmasından önceki en son uzlaşma fiyatı üzerinden kapatılmasına karar verebilir.

1.11.4 Yukarıda 1.11.1, 1.11.2 ve 1.11.3'de belirtilen durumlar ve alınacak tedbirler saklı kalmak üzere Borsa ve/veya Takas Merkezi, Borsa Yönetmeliğinde belirtilen şekilde:

- (a) Alınacak teminat tutarlarını ve kompozisyonunu değiştirebilir,
- (b) Pozisyonların kapatılmasını isteyebilir veya re'sen kapatabilir,
- (c) Günlük fiyat hareket limitlerini değiştirebilir,
- (d) Pozisyonların başka bir üyeye transferini isteyebilir veya transfer edebilir,
- (e) İşlem saatlerini değiştirebilir,
- (f) Fiyat kotasyon şeklini değiştirebilir,
- (g) Borsa Yönetmeliğinde öngörülen diğer değişiklikleri yapabilir.

1.11.5 Yukarıda 1.11.1, 1.11.2, 1.11.3 ve 1.11.4'de belirtilen Borsa ve/veya Takas Merkezi tarafından alınan her türlü tedbir ve değişikliklere tabi olmak üzere, Sözleşmenin tarafı olan Alıcı ve Satıcılar, her ne olursa olsun bu sözleşmeden doğan yükümlülüklerini zamanında yerine getirmekle sorumlu olup, mücbir bir sebebin varlığına dayanarak yükümlülüklerini yerine getirmekten hiçbir şekilde imtina edemezler.

1.12. Uygulanacak Hukuk ve Sözleşmenin Niteliği

1.12.1 Bu Sözleşme Türk hukukuna tabidir.

1.12.2 Bu Sözleşme, Sözleşmenin Alıcı ve Satıcılarına İlgili Mevzuat, bu Sözleşme ve İşlem Prosedüründe belirtilen sınır, kapsam, nitelikte ve şekilde kullanılacak ve uygulanacak haklar tanıyan ve yükümlülükler yükleyen, Sermaye Piyasası Kanunu kapsamında bir sermaye piyasası aracıdır.

1.12.3 Bu Sözleşme ve İşlem Prosedürü hükümleri öncelikle uygulanmak üzere, bu Sözleşme ve bu Sözleşmeye ilişkin İşlem Prosedüründe yer alan hükümler İlgili Mevzuat ile birlikte uygulanır ve yorumlanır. Bu Sözleşme, İşlem Prosedürü ve İlgili Mevzuatta hüküm bulunmayan hallerde genel hükümler uygulanır.

1.12.4 Bu Sözleşme Hükümleri ve bu Sözleşmeye ilişkin İşlem Prosedürü ve bunlarda daha sonra yapılacak değişiklikler aksi belirtilmedikçe Borsa Bülteninde yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

VADELİ İŞLEM VE OPSİYON BORSASI

FİZİKİ (HESABEN) TESLİMATLI "VOB-TLEuro" VADELİ İŞLEM SÖZLEŞMESİ

SÖZLEŞME NO: 313

2. İşlem Prosedürü

Dayanak Varlık	Türk Lirası/ Euro kuru
Sözleşme Büyüklüğü (1 Adet Sözleşme)	10.000 Euro
Fiyat Kotasyonu	1 Euro'nun Türk Lirası cinsinden değeri virgülden sonra dört basamak halinde kote edilir. Bu şekilde girilecek fiyat kotasyonlarının virgülden sonraki son rakamı 0 (sıfır) ya da 5 (beş) olur (2,1015; 2,1020; 2,1025 gibi).
Minimum Fiyat Adımı	0,0005 Minimum fiyat adımının değeri 5 TL'ye karşılık gelmektedir.
Vade Ayları	Ocak, Mart, Mayıs, Temmuz, Eylül ve Kasım (Aynı anda içinde bulunulan aya en yakın iki vade ayına ait sözleşmeler işlem görür. Bu iki vade ayından biri Ocak ayı değilse, Ocak vade ayı ayrıca işleme açılır.)
Başlangıç Teminatı (1 Adet Sözleşme İçin)	1.700 TL
Sürdürme Teminatı	Başlangıç teminatının %75'i
Fark (Yayımla) Teminatı	Fark pozisyonu alınması durumunda yatırılması gereken teminat başlangıç teminatının yarısıdır.
Teminat Olarak Kabul Edilecek Kıymetler, Teminat Kompozisyonu, Nakit Olarak Bulundurulması Zorunlu Teminat Tutarı, Teminatların Değerlemesi, Eksik Teminatların Tamlanması Usulü	Teminatlandırma ve Diğer Risk Yönetimi Esasları Genelgesinde belirlendiği gibidir.
Günlük Fiyat Hareket Limiti	Farklı vadeli her bir sözleşme için belirlenen Baz Fiyatın $\pm\%10$ 'udur. Borsa Yönetmeliğinin ilgili maddeleri çerçevesinde günlük

fiyat hareket limitleri içinde bulunulan seans ve bir sonraki seansla sınırlı olmak üzere geçici olarak kaldırılabilir.

Uzlaşma Şekli

Bu Sözleşmenin 1.8 inci maddesinde belirtilen şekilde yapılan fiziki (hesaben) uzlaşmadır.

Günlük Uzlaşma Fiyatı

Seans sonunda günlük uzlaşma fiyatı şu şekilde hesaplanır:

1. Seans sona ermeden önceki son 10 dakika içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin miktarlarına göre ağırlıklı fiyatlarının ortalaması günlük uzlaşma fiyatı olarak belirlenir.

2. Eğer son 10 dakika içerisinde 10'dan az işlem yapıldıysa, seans içerisinde geriye dönük olarak bulunan son 10 işlemin ağırlıklı fiyatlarının ortalaması alınır.

Seans sonunda yukarıda belirtilen yöntemlere göre günlük uzlaşma fiyatının hesaplanamaması durumunda, aşağıda belirtilen yöntemler tek başına ya da birlikte kullanılarak günlük uzlaşma fiyatı tespit edilebilir.

(a) Seans içerisinde gerçekleştirilen tüm işlemlerin ağırlıklı fiyatlarının ortalaması,

(b) Bir önceki günün uzlaşma fiyatı,

(c) Seans sonundaki en iyi alış ve satış kotasyonlarının ortalaması,

(d) Sözleşmenin vadesine kadar olan süre için geçerli olan ve Borsa tarafından belirlenen faiz oranı, dayanak varlığın spot fiyatı veya sözleşmenin diğer vade ayları için geçerli olan günlük uzlaşma fiyatı kullanılarak hesaplanacak "teorik" vadeli fiyatlar.

Sözleşmenin 1.5 inci maddesi çerçevesinde Uzlaşma Fiyatı Komitesi tarafından Günlük Uzlaşma Fiyatının değiştirilme durumu saklıdır.

Vade Sonu Uzlaşma Fiyatı

TCMB'nin son işlem günü saat 15:30 itibarıyla açıklayacağı gösterge niteliğindeki Euro Satış Kuru

Son İşlem Günü

İlgili vade ayının son iş gününden önceki ikinci iş günü.

	<p>Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda son işlem günü bir önceki iş günüdür.</p>
Vade Sonu	<p>Her vade ayının son iş günü.</p> <p>Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda sözleşmenin vadesi bir önceki iş günüdür.</p>
Teslim Tarihi	<p>Teslim tarihi, fiziki (hesaben) teslim öngören sözleşmelerde dayanak varlığın fiziken (hesaben) teslim edileceği tarihtir. Fiziki (hesaben) teslimatlı Euro Türk Lirası vadeli işlem sözleşmesinin teslim tarihi son işlem gününden sonraki ikinci iş günüdür. Yurt dışı piyasaların tatil olması durumunda teslim tarihi bir sonraki iş günüdür. Borsa Yönetim Kurulu yurt dışı piyasaların kapalı olması halinde düzenleme yapmaya yetkilidir.</p> <p>Yurt içi piyasaların resmi tatil nedeniyle yarım gün olması durumunda teslim tarihi bir sonraki iş günüdür.</p>
Pozisyon Limitleri	<p>Mutlak pozisyon limiti 25.000, oransal pozisyon limiti %10'dur. Pozisyon limitleri hesap bazında uygulanır.</p>
İşlem Saatleri	<p>İşlem Esasları Genelgesinde belirtildiği gibidir.</p>
Hesapların Güncellenmesi, Takas ve Temerrüt İşlemleri Süreleri	<p>Takas ve Temerrüt Esasları Genelgesinde belirtilen sürelerde yapılır.</p>
Kar ve Zararların Hesaplanma Şekli	<p>Teminatlandırma ve Diğer Risk Yönetimi Esasları Genelgesi Ek 1'de yer alan örneklerde belirtildiği şekilde yapılır.</p>
Kar Alacaklarının Hesaplara Aktarılma ve Garanti Fonunun Kullanılma Usul ve Şartları	<p>Takas ve Temerrüt Esasları Genelgesi ve Garanti Fonunun Kuruluş ve İşleyiş Esasları Genelgesinde belirlendiği gibidir.</p>
Teminat Tamamlama Çağrısının Şekli	<p>Takas Merkezi tarafından Takas Üyelerine yapılacak Teminat Tamamlama Çağrısı Takas ve Temerrüt Esasları Genelgesinde belirlendiği şekilde yapılır. Borsa üyeleri tarafından müşterilere gönderilecek Teminat Tamamlama Çağrı yöntemi Borsa Üyesi ile müşterisi arasında akdedilen çerçeve sözleşmesinde belirlenir.</p>
Temerrüt Durumunda Uygulanacak Müeyyideler	<p>Takas ve Temerrüt Esasları Genelgesinde belirlendiği</p>

gibidir.